



یکصد و دوازدهمین جلسه کمیته معرفی رقم

کصد و سیزدهمین جلسه کمیته معرفی رقم در روز چهارشنبه مورخ ۸/۱۲/۱۴۰۳ با حضور اعضای کمیته، در محل موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال برگزار شد. در این جلسه گزارش معرفی شش هیبرید ارزن مرواریدی دانه ای و علوفه ای، دو هیبرید آفتابگردان و یک لاین گندم دوروم به شرح ذیل ارائه و بررسی گردید:

۱- گزارش معرفی شش هیبرید ارزن مرواریدی دانه ای (هیبرید اول و دوم) و علوفه ای (هیبرید سوم، چهارم، پنجم و ششم) توسط عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر ارائه شد. ژنوتیپ های مذکور به روش تولید رقم هیبرید با استفاده از سیستم نر عقیمی سیتوپلاسمی-ژنتیکی تهیه شدند. دو هیبرید دانه ای اول و دوم به ترتیب با میانگین عملکرد ۸/۴۱ و ۷/۸۱ تن در هکتار بیشترین عملکرد دانه و اختلاف قابل ملاحظه ای را با رقم شاهد مهران داشتند و از لحاظ خصوصیات مرتبط با عملکرد دانه مانند قطر پانیکول، طول پانیکول و وزن هزار دانه برتری خود را نسبت به ارقام شاهد نشان دادند. هیبرید اول در مقایسه با هیبرید دوم و مهران از لحاظ رسیدگی فیزیولوژیک زودرس تر بود. همچنین چهار هیبرید علوفه ای سوم، چهارم، پنجم و ششم به ترتیب با ۹۸/۲۸، ۹۶/۱۰، ۹۱/۹۳ و ۸۰/۹۱ تن در هکتار تولید علوفه، از پتانسیل خوبی برخوردار بودند. هیبرید ششم به صورت چند چین و زودرس، هیبرید سوم به صورت چند چین و میان رس و دو هیبرید پنجم و چهارم به صورت تک چین و دیررس بودند. در ارزیابی تحمل به تنش خشکی و کارایی مصرف آب، هیبرید ششم با کاهش عملکرد علوفه ۱۸ درصد در شرایط تنش کمترین افت عملکرد را داشت. در شرایط نرمال هیبرید پنجم و در شرایط تنش دو هیبرید ششم و چهارم بیشترین کارایی مصرف آب را داشتند. از لحاظ تولید دانه دو هیبرید اول و دوم هر دو با کاهش عملکرد ۲۵ درصدی در شرایط تنش مواجه شدند و تفاوتی از این لحاظ بین این دو هیبرید در تولید دانه وجود نداشت. با توجه به ویژگی های ذکر شده هر شش هیبرید فوق مورد تایید قرار گرفتند و هیبریدهای اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم و ششم به ترتیب با نام های "مانا"، "آریا"، "صدرا"، "ماهور"، "سپهر" و "هامین" معرفی شدند.

۲- گزارش معرفی دو هیبرید آفتابگردان توسط عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر ارائه شد. هیبرید اول به عنوان یک هیبرید زودرس با طول دوره رویش ۱۰۲ روز، عملکرد دانه و روغن به ترتیب ۲۹۸۲ و ۱۳۷۴ کیلوگرم در هکتار (برتری ۹٪ عملکرد دانه نسبت به شاهد)، دارای پایداری عملکرد بهتر و افزایش میزان اسیداولئیک (۳۴٪) در مقایسه با شاهد گلسمی باشد. هیبرید دوم با طول دوره رویش ۱۰۲ روز، عملکرد دانه و روغن به ترتیب ۳۲۹۲ و ۱۵۶۵ کیلوگرم در هکتار (برتری ۲۱٪ عملکرد دانه نسبت به شاهد)، درصد روغن بیشتر (۶/۴۷٪)، دارای بیشترین تعداد دانه در طبق (۹۷۲ عدد) و خمیدگی ساقه ۲۵٪ نسبت به هیبرید گلسمی باشد. هر دو هیبرید از یکنواختی قابل توجهی برخوردار بوده و نسبت به دو بیماری سفیدک کرکی (نژاد ۱۰۰) و زنگ (نژاد ۳۳۴) مقاوم بودند که مورد تایید قرار گرفته و هیبرید اول با نام "عرش" و هیبرید دوم با نام "آنیکا" معرفی شد.

۳- گزارش معرفی یک لاین گندم دوروم توسط عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر ارائه شد. لاین فوق از طریق وارد نمودن ژرم پلاسما خارجی (Introduction) از مرکز بین المللی تحقیقات ذرت و گندم (CIMMYT) و انجام بررسی های مقایسه عملکرد دانه و واکنش به بیماری های مهم گندم در مناطق مختلف اقلیم های معتدل و گرم و خشک جنوب کشور به دست آمده است. لاین مذکور دارای تیپ رشد بهاره بوده که میانگین عملکرد دانه آن براساس آزمایشات سازگاری در شرایط آبیاری بهینه ۷۷۴۲ کیلوگرم در هکتار و در شرایط تنش خشکی آخر فصل ۶۳۳۵ کیلوگرم در هکتار می باشد که در مقایسه با شاهد هانا به ترتیب برتری ۱۰ درصدی (۶۹۴ کیلوگرم) و ۲۱ درصدی (۱۱۰۰ کیلوگرم در هکتار) نشان داد. میانگین ارتفاع گیاه آن ۹۱ سانتیمتر و میانگین وزن هزاردانه آن ۴۹ گرم در شرایط آبیاری بهینه می باشد. میانگین تعداد روز تا

رسیدگی این لاین ۱۷۵ روز است. رنگ دانه آن زرد کهربایی و میانگین پروتئین دانه آن ۱۲/۵ درصد می باشد. همچنین دارای مقاومت قابل قبول نسبت به بیماری زنگ زرد و زنگ قهوه ای است و اولین رقم گندم دوروم است که واکنش نیمه مقاوم تا نیمه حساس به بیماری سپتوریا نشان داده است. با توجه به ویژگی های ذکر شده لاین فوق مورد تایید قرار گرفت و با نام "فرزاد" معرفی شد.